

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	937
Land:	Sudan
Kilde:	Landinfo
Titel:	Sudan: Basisinfo
Udgivet:	29. august 2025
Optaget på baggrundsmaterialet:	30. oktober 2025

Sudan: Basisinfo

Notatet gir kortfattet informasjon om forhold norske utlendingsmyndigheter kan ha behov for i sin saksbehandling. I tillegg følger det med lenker til utfyllende informasjon. Notatet baserer seg på Landinfos notater og responser om Sudan, i tillegg til anerkjente kilder som Store norske leksikon, standard historieverk og internasjonale organisasjoner som har arbeidet i Sudan over tid.

Konflikten mellom Den sudanske hæren (SAF) og Hurtigstøttestyrkene (RSF) som brøt ut i Khartoum 15. april 2023, utviklet seg til en brutal borgerkrig som har blitt utkjempet i flere delstater og drevet ti millioner sudanere på flukt. Den humanitære situasjonen er svært alvorlig. FN har i enkelte områder av Darfur og Sør-Kordofan erklært hungersnød. Krigen og den humanitære situasjonen påvirker alle samfunnsområder, noe som betyr at de fleste beskrivelser av landets arbeidsmarked, helsetilbud og utdanning utgitt før krigsutbruddet, er utdaterte.

Kilde: [Wikimedia](#)

Sudan grenser til Egypt i nord, Rødehavet og Eritrea i nordøst, Etiopia i sørøst, Sør-Sudan i sør, Den sentralafrikanske republikken i sørvest, Tsjad i vest og Libya i nordvest. Med et areal på 1 868 000 km² er Sudan nesten seks ganger så stort som fastlands-Norge.

Størstedelen av landet er ørken, mens det lengst i sør er tropiske områder. Den hvite Nilen renner inn i landet fra Sør-Sudan, mens Den blå Nilen renner ned fra det etiopiske høylandet. Elvene møtes og blir til én i landets hovedstad, Khartum, en sammenslutning av de tre byene Khartum, Nord-Khartum (Khartum Bahri) og Ummdurman, knyttet sammen av flere broer over Nilen.

Befolkning

Sudans befolkning er anslått å telle om lag 50 millioner. Frem til krigsutbruddet i 2023 hadde Sudan en årlig befolkningsvekst på rundt 3 %. I gjennomsnitt får hver kvinne flere enn 5 barn, og forventet levealder er om lag 67 år. Nær halvparten av befolkningen er under 18 år.

Mesteparten av befolkningen bor langs Nilen, i tillegg til i andre fruktbare områder, som jordbruksområdene ved Jabal Marra-fjellene i Darfur. Som i de fleste andre afrikanske land, har urbaniseringen de siste tiårene vært stor.

Folkegrupper

Mer enn halvparten av sudanere identifiserer seg som arabere. Nildalaraberne, fra sentrale og nordlige deler av Sudan, omtales ofte som *awlad al-bahr* – «elvens barn», og har dominert den sudanske staten siden uavhengigheten i 1956. De har lite til felles med de historisk marginaliserte arabiske nomadiske stammene i Darfur og Kordofan, som fra Nildalen ofte blir sett ned på som «bakstreverske og ustyrlige». De har også stått på hver sin side i borgerkrigen som brøt ut april 2023. RSF ledes av, og har i hovedsak rekruttert blant, arabiske stammer i Darfur og Kordofan, mens SAF domineres av den nildalarabiske eliten.

I Sudans periferier er det mange ikke-arabiske folkegrupper, de fleste med egne språk. I Darfur og i Nuba-fjellene i Sør-Kordofan utgjør ikke-arabiske folkegrupper flertallet, størst blant dem er de darfuriske gruppene fur, zaghawa og masalitt. Lengst nord i Nildalen er det historiske hjemområdet til nubierne, mens bejaene dominerer områdene ved Rødehavskysten. Ved grensen til Etiopia og Sør-Sudan er det også ikke-arabiske grupper, deriblant ingessana, uduk og dinkaer.

Det har vært stor intern migrasjon fra periferien til byer i Sentral-Sudan. Mange av dem, særlig fra Darfur, Kordofan, Sør-Sudan¹ og Blå-Nilen, er sterkt sosio-økonomisk marginaliserte og bor som regel i fattige utkantområder.

Språk

Arabisk og engelsk er offisielle språk. De aller fleste sudanere, også dem med et annet morsmål, kan arabisk. I tillegg til at skriftarabisk er undervisningsspråk og dominerer i mediene og offentlig administrasjon, brukes muntlig arabisk som *lingua franca* mellom personer med andre morsmål enn arabisk. Langt færre kan engelsk, som i hovedsak er forbeholdt den utdannede, øvre middelklassen.

Flere av de sudanske språkene fra grenseområdene brukes også i nabolandene. For eksempel brukes zaghawa og masalitt i Tsjad, mens dinka og nuer brukes i Sør-Sudan og beja i Eritrea.

John Ryle (2012): [People & Cultures of Two Sudans](#)

Landinfo (2013): [Forhold for grupper med tilknytning til Darfur, Sør-Kordofan og Blånilen](#)

Historie

Sudan ble mellom 1899 og 1956 styrt av Storbritannia og Egypt i fellesskap under det anglo-egyptiske kondominatet. Nildalarabere utgjorde den lokale politiske og økonomiske eliten allerede før dette, og dominerte følgelig sudansk politikk også etter uavhengigheten i 1956.

Den sudanske hæren har siden landets uavhengighet hatt en dominerende posisjon, og ved flere anledninger tatt makten i militærkupp i kjølvannet av folkelige opprør. Hæren dominerer også store deler av den sudanske økonomien.

Fra 1989 til 2019 ble Sudan styrt av Umar al-Bashirs Nasjonal-islamske front (NIF). Bashir konstruerte et omfattende sikkerhetsapparat, med vide fullmakter til å kontrollere og slå ned på opposisjonell virksomhet. Bashirs styre var i tillegg islamistisk, og håndhevet konservative «moral-lover» som blant annet lovpåla «anstendig» klesdrakt og innskrenket kvinners bevegelsesfrihet. Bashir ble avsatt av hæren april 2019, etter et folkelig opprør som brøt ut i desember 2018.

Sudans moderne historie har vært preget av konflikter mellom sentrum og periferi. Skiftende regjeringer har gjennomgående sentralisert makt og ressurser i hovedstadsområdet, samtidig som de har fremmet sudansk identitet som islamsk og

---

¹ Før Sør-Sudan ble egen stat i 2011, var det stor migrasjon derfra til andre deler av Sudan – særlig hovedstadsområdet. Hundretusener med opprinnelse i Sør-Sudan har blitt boende i Sudan etter delingen.

arabisk. Bashir-regimet førte i mange år et uttalt siviliseringsprosjekt med uttalt formål å islamisere og arabisere befolkningen i periferiene. Underutviklingen og fraværet av religiøs og kulturell selvråderett har gitt næring til flere væpnede opprør mot den sudanske regjeringen, som siden uavhengigheten har drevet nærmest kontinuerlig opprørsbekjempelse i periferiene. Borgerkrigene, frem til krigsutbruddet i Khartum april 2023, har i liten grad berørt befolkningen i Sentral-Sudan, og har sånn sett sementert de betydelige økonomiske forskjellene mellom et, historisk sett, stabilt sentrum og krigsherjede periferier.

Utvalgte væpnede aktører i Sudans konflikter

- **Janjawid** er en (negativ) betegnelse som brukes om arabiske paramilitære grupper og irregulære militser i Darfur. Selv om enkelte militser har appropriert betegnelsen og bruker den om seg selv, motsetter store deler av den arabiske befolkningen i Darfur seg å bli kalt janjawid, da den historisk har blitt brukt om banditter i Darfur og fremdeles henspiller på dette.
- **Rettferdighets- og likhetsbevegelsen (Justice and Equality Movement - JEM)** er en islamistisk opprørsbevegelse fra Darfur, som siden oppstarten har vært dominert av zaghawa fra grenseområdene til Tsjad. JEM kjempet mot myndighetene frem til gruppen undertegnet Juba-avtalen i oktober 2020, og lederen Jibril Ibrahim ble utnevnt til finansminister. JEM har fraksjonert, men hovedfraksjonen under Ibrahim kjemper på SAFs side mot RSF.
- **Sudans hær (Sudan Armed Forces – SAF)** ledes av general Abdalfattah al-Burhan, de facto leder av Sudan, og består av hæren, marinen og luftvåpenet. SAFs offiserskorps har historisk vært dominert av nildalarabere, mens de fleste soldatene kommer fra periferien. Flere paramilitære grupper er tilknyttet SAF, og utgjør i praksis hoveddelen av SAFs infanteri.
- **Hurtigstøttestyrkene (Rapid Support Forces – RSF)** er en paramilitær gruppe opprettet i 2013 og ledet av Muhammad Hamdan Dagalo «Hemedti», forretningsmann og tidligere janjawid-kommandant. RSF fungerte i praksis som SAFs infanteri i opprørsbekjempelse i Kordofan og Darfur, og ble i tillegg utstasjonert i Khartum for å slå ned på demonstrasjoner og andre trusler mot Bashir. Gruppen har i hovedsak rekruttert blant arabisk-identifiserte grupper fra Darfur og Kordofan, i tillegg til Tsjad. Gruppen fremstår ikke lenger som en enhetlig militær styrke med fastlagt kommandostruktur, men har av tidsskriftet Africa Confidential blitt beskrevet som en paraplyorganisasjon for arabisk-dominerte militser.
- **Det sudanske folks frigjøringshær (Sudanese People's Liberation Army – SPLA)** var den fremste sør-sudanske opprørsgruppen, og ble opprettet og ledet av John Garang fra 1983 til 2005, da han døde og ble erstattet av Salva Kiir. Etter opprettelsen av Sør-Sudan ble SPLA omgjort til Sør-Sudans ordinære forsvarsstyrker (SSPDF).
- **Det sudanske folks frigjøringshær – nord (Sudan People's Liberation Army-North – SPLA-N)** ble opprettet av SPLA-elementer i Sør-Kordofan og Blånilen som forble på Sudans side av den nye grensen etter opprettelsen av Sør-Sudan i 2011. Etter Sør-Sudans løsrivelse brøt det ut væpnet konflikt mellom SPLA-N og SAF. Konflikten pågikk i flere år og fordrev flere hundre-

tusen sivile. SPLA-N fraksjonerte i to deler i 2017, ledet av henholdsvis Malik Agar i Blånilen og Abdalaziz al-Hilu i Sør-Kordofan. Agars fraksjon undertegnet i 2020 Jubaavtalen, som ga Agar en plass i Sudans overgangsregjering. Al-Hilus fraksjon undertegnet ikke, og kontrollerer fremdeles store deler av Sør-Kordofan.

- **Sudans frigjøringshær (Sudan Liberation Army – SLA)** ble opprettet i Darfur i 2003, og ble ansett som den militært mest slagkraftige av de darfuriske opprørsgruppene. Gruppen har siden fraksjonert i flere deler. Den største, **SLA-AW**, ledes av Abdalwahid an-Nur, består i hovedsak av etniske fur, og kontrollerer avsidesliggende områder i Jabal Marra-fjellene. **SLA-MM** ledes av Minni Minnawi, og består i hovedsak av etniske zaghawa. SLA-AW undertegnet ikke Jubaavtalen, og har holdt seg utenfor konflikten mellom SAF og RSF. SLA-MM undertegnet avtalen, og er i dag er alliert med SAF i kampene mot RSF.

Borgerkrigen i Sør-Sudan (1955–1972 og 1983–2005)

Borgerkrig mellom Khartum og sør-sudanske opprørsgrupper, viktigst blant dem SPLA, fant sted i Sør-Sudan i to perioder, fra 1955 til 1972 og fra 1983 til 2005. Borgerkrigen besto av flere faser, med flere konfliktlinjer og fraksjoneringer, men var gjennomgående brutal og inkluderte målrettede angrep mot sivilbefolkningen i Sør-Sudan og deres livsgrunnlag. Det er anslått at mellom én og to millioner døde som følge av borgerkrigen, i hovedsak sivile på grunn av hungersnød og sykdommer. SPLA og regjeringen kom til enighet om en fredsavtale i 2005, som banet vei for Sør-Sudans løsrivelse i 2011.

Fredsavtalen og opprettelsen av Sør-Sudan førte ikke til varig fred, verken i Sudan eller i Sør-Sudan. I Sudan fortsatte konfliktene i Nuba-fjellene i Sør-Kordofan og i Blå-Nilen, hvor opprørsgruppen SPLA-N gjenopptok væpnede aksjoner mot myndighetene, som besvarte angrepene med omfattende militæroperasjoner som drev flere hundretusener på flukt. I Sør-Sudan brøt det i 2013 ut en ødeleggende borgerkrig mellom ulike fraksjoner av SPLA.

Darfurkrigene (2003–2016)

Darfurkrigene startet i 2003, da opprørsgruppene SLA og JEM tok til våpen mot sudanske styrker (SAF). Opprørsgruppene ble ledet av, og rekrutterte i hovedsak fra de ikke-arabiske etniske gruppene fur, zaghawa og masalitt. Den sudanske hæren ble innledningsvis drevet på defensiven, men svarte med å sette inn flyvåpenet, og å bevæpne og støtte janjawid-militser, med utspring i enkelte arabiske nomadegrupper, som allerede lå i jordkonflikter med de ikke-arabiske gruppene.

I tillegg til å hindre opprørsstyrkenes fremgang, utførte janjawid-militser systematiske overgrep mot og fordrev den bofaste ikke-arabiske sivilbefolkningen. I mange tilfeller tok de også over jorda til den fordrevne befolkningen. Angrepene mot sivile toppet seg mellom april 2003 og januar 2005, da anslagsvis 30 000 sivile ble drept i krigshandlinger, flere hundretusen døde i en

krigsskapt hungersnød og to millioner hadde blitt drevet på flukt. Mange lever fortsatt i leire for internt fordrevne i Darfur.

De påfølgende årene var Darfur preget av lavintensiv konflikt, med kryssende og skiftende konfliktlinjer. Sudanske sikkerhetsstyrker innledet på nytt en større offensiv mot opprørsgruppene i 2014, ledet av Hurtigstøttestyrkene (RSF), en paramilitær enhet opprettet i 2013, som i hovedsak rekrutterte blant de janjawid-militsene. Offensiven lyktes i presse opprørsgruppene SLA/M-MM og JEM ut av Darfur og Sør-Sudan, og til å svekke SLA/M-AWs stilling i kjerneområdet deres, Jabal Marra. RSF sementerte med dette sin posisjon som den mektigste av de paramilitære styrkene i Darfur, hvor de i praksis fugnerte som hærens infanteri. RSF ble i tillegg utstasjonert i Khartum for å slå ned på demonstrasjoner mot Bashir-regimet, og ble omtalt som «Bashirs livgarde».

Folkelig opprør mot Bashir 2018–19 og påfølgende maktkamp

I desember 2018 brøt det ut demonstrasjoner mot kutt i brødsubsidier i flere av landets byer. I løpet av kort tid utviklet demonstrasjonene seg til et bredt folkelig opprør mot Bashir-regimet. Bashir ble avsatt av en militærjunta i april 2019, men demonstrantene krevde mer omfattende endringer og holdt frem med aksjoner og demonstrasjoner. I august 2019 ga juntaen etter, og deres styre ble erstattet av en sivilledet overgangsregjering med representanter for sivilsamfunnet og Sudans sikkerhetsstyrker, deriblant RSFs leder Mohammad Hamdan Dagalo «Hemedti» og SAFs general Abdalfattah al-Burhan.

Overgangsregjeringen var fra starten preget av sterke spenninger og dype interessekonflikter mellom de sivile og militære medlemmene. Situasjonen ble ytterligere komplisert etter at flere tidligere opprørsgrupper ble tildelt plasser i regjeringen, som resultat av Juba-avtalen i 2020. Snarere enn å styrke de siviles posisjon, ble inkluderingen av de tidligere opprørsgruppene av mange sett på som en avtale mellom generaler og opprørsledere om makt og posisjoner. Samtidig var det grunnleggende uenighet mellom SAF og RSF, blant annet knyttet til RSF fremtidige integrasjon i SAF..

SAF utførte i oktober 2021 et militærkupp som avsatte den sivilledede overgangsregjeringen, med støtte fra RSF og enkelte av de tidligere opprørsgruppene, deriblant SLA/M-MM og JEM. Kuppet førte til stor mobilisering og nye demonstrasjonsbølger, som denne gangen ble møtt av svært repressive tiltak fra politi og sikkerhetsstyrker. Sivilsamfunnet splittet seg i kompromissløse og kompromissvillige leire. Sistnevnte undertegnet i desember 2022 en rammeverksavtale om maktfordeling med RSF og SAF. Avtalen hadde imidlertid flere utestående spørsmål, deriblant tidshorisonten for integreringen av RSF i SAF. Partene ble ikke enige, ettersom spørsmålet hadde stor betydning for maktforholdet dem imellom. Forhandlingene brøt etter hvert sammen, og allerede i dagene før konfliktutbruddet 15. april mobiliserte partene sine styrker i hovedstaden og andre strategisk viktige steder.

Krigen mellom RSF og SAF

Kamper mellom RSF og SAF brøt ut i sentrale deler av Khartum 15. april. De innledende kampene om kontroll over strategiske steder som presidentpalasset, hærens hovedkvarter og den internasjonale flyplassen, underbygget at konflikten handlet om kontroll over den sudanske staten.

Innen sommeren 2023 kontrollerte RSF det meste av hovedstaden, med unntak av enkelte omringede SAF-baser. Sentrale deler av byen ble ødelagt som følge av kampene og påfølgende plyndring. De sudanske myndighetene flyttet sin virksomhet til Port Sudan, som siden har fungert som landets de facto hovedstad.

RSF tok kontroll over det meste av Darfur og deler av Kordofan i løpet av sommeren og høsten 2023. I al-Ganayna i Vest-Darfur ble masalitt-lokalbefolkningen utsatt for flere massakrer, begått av arabiske militser alliert med RSF. I en overraskende offensiv i Sentral-Sudan inntok RSF provinshovedstedene Wad Madani i al-Jazira-delstaten desember 2023 og Sinja i Sennar-delstaten juli 2024. SAF innledet en motoffensiv høsten 2024, og lyktes i å gjenerobre Sinja i november 2024, Wad Madani i januar 2025 og hele Khartum i mai 2025.

Per august 2025 kontrollerer RSF det meste av Darfur (med unntak av delstatshovedstaden al-Fashir i Nord-Darfur) og store deler av Kordofan. SAF og allierte militser kontrollerer på sin side Khartum, Nildalen og det sentrale og østlige Sudan. Konflikten involverer et stort antall lokale væpnede grupper og militser som kjemper med RSF og SAF, som begge får støtte fra ulike regionale aktører.

Borgerkrigen har forårsaket store ødeleggelser, ikke minst i Khartum, og massiv intern fordrivelse. UNHCR anslår at mer enn ti millioner har blitt fordrevet på grunn av krigen, hvorav syv millioner er internt fordrevet – mange flere ganger – og tre millioner har forlatt landet. FN har erklært hungersnød i enkelte, men folkerike, områder av Darfur og i Nuba-fjellene.

John Ryle et al. (2012): [The Sudan Handbook](#)

Landinfo (2022): [Sikkerhetssituasjonen i Darfur etter Juba-avtalen](#)

Landinfo (2023): [Sikkerhetssituasjonen etter konfliktutbruddet 15. april 2023](#)

Landinfo (2013): [Handlingsrom for regimekritisk politisk aktivisme](#)

EUAA (2025): [Sudan - Security situation](#)

Statsborgerskap og ID-dokumenter

Statsborgerskap

Sudans statsborgerskapslov er fra 1994, og ble revidert i 2011 og 2018. Sudansk statsborgerskap tildeles først og fremst ved fødsel, hvis far er sudansk borger, uavhengig av hvor barnet ble født. Dersom bare mor er sudansk borger, kan barnet søke om statsborgerskap.

Utlendinger kan tildeles statsborgerskap ved søknad, dersom de har bodd i landet i minst fem år og oppfyller øvrige vilkår. En utenlandsk kvinne gift med en sudansk mann, kan imidlertid søke om statsborgerskap etter to års opphold i Sudan.

Sudan godtar dobbelt statsborgerskap, med ett unntak: Man kan ikke få sudansk statsborgerskap dersom man anskaffet sør-sudansk statsborgerskap i forbindelse med Sør-Sudans løsrivelse i 2011.

Mohamed A. Babiker (2022): [Report on Citizenship Law](#)

Republikken Sudan (2018): [The Sudanese Nationality Act 1994 and its amendments 2011 and 2018](#)

Bronwen Manby (2016): [Citizenship Law in Africa: A Comparative Study](#)

ID-dokumenter

Det nasjonale ID-nummeret er hjørnesteinen i det sudanske ID-systemet, og tildeles alle borgere ved registrering i det sudanske sivilregisteret. Myndighetene oppga i 2021 at nær 90 % av befolkningen var registrert. Registrering og nasjonalt ID-nummer er en forutsetning for å få ID-dokumenter og tilgang til offentlige og mange private tjenester, inkludert skolegang, banktjenester og SIM-kort.

Selv om nasjonalt ID-kort i henhold til loven er obligatorisk fra fylte 16 år, er det mange som ikke har råd til å anskaffe det. I stedet er det akseptert å fremlegge andre offisielle dokumenter med nasjonale ID-nummer, for eksempel sivilregistrerings sertifikat, for å identifisere seg for myndigheter og private tjenestetilbydere.

Pass søkes hos nærmeste passkontor. Søkeren må fremlegge ID-kort eller nasjonalt ID-nummer. Sudanske borgere som oppholder seg i Norge, kan søke om pass ved Sudans utenriksstasjon i Brussel.

Krigsutbruddet i april 2023 har påvirket myndighetenes evne og kapasitet til å registrere fødsler og utstedte dokumenter, ikke minst fordi myndighetene måtte flytte sine kontorer fra Khartum til Port Sudan. Det er i dag kun mulig å få utstedt dokumenter ved enkelte kontorer i SAF-kontrollerte områder av Sudan – og ved enkelte utenriksstasjoner.

Landinfo (2023): [Civil Registration, Identity Documents and Passports](#)

Landinfo (2024): [Utstedelse av pass og ID-dokumenter etter krigsutbruddet](#)

Forhold for kvinner

Sudan er et dypt konservativt og gjennomgående kjønnsdelt samfunn, tuftet på tradisjonelle kjønnsroller, der kvinner forventes å være ta seg av hjemmet og familien. Dette begrenser kvinners mulighet til utdanning, yrkesdeltagelse og økonomisk selvstendighet.

Konservative holdninger til kvinners ærbarhet har innvirkning på hvor en kvinne kan bevege seg og hvem hun kan omgås. Dersom det blir kjent at en kvinne har (vært i en situasjon hvor hun teoretisk kunne) brutt med normer for sømmelighet, kan dette bringe vanære over kvinnen og familien.

Selv om det i brede lag av befolkningen er generell aksept for voldsbruk mot en kvinne som skal ha brakt vanære over familien, er det imidlertid ikke noe som tyder på at æresdrap, i den forstand at familien kan gjenopprette ære og fjerne vanære ved å drepe kvinnen, er et fenomen i Sudan.

Landinfo (2014): [Ærbarhet, bevegelsesfrihet og vold mot kvinner](#)

Seksuell vold og voldtekter

Seksuell vold og voldtekter har vært en del av alle Sudans kriger. Siden krigsutbruddet i april 2023 har det på nytt blitt dokumentert et stort omfang av seksuell vold mot jenter og kvinner. De fleste tilfellene dokumentert av uavhengige kilder, knytter voldtektene til RSF og deres allierte militser.

Landinfo (2023): [Sikkerhetssituasjonen etter konfliktutbruddet 15. april 2023](#)

Kvinnelig kjønnslemlestelse (FGM)

I henhold til den siste demografi- og helseundersøkelsen fra 2014, er 87 % av kvinner i aldersgruppen 15-49 år omskåret. Infibulasjon, det mest omfattende inngrepet, er den vanligste formen for FGM i Sudan.

Tallene fra undersøkelsene indikerer at det både har vært en forsiktig nedgang i antallet omskårne totalt og andelen av de omskårne som blir infibulert. Krigen kan imidlertid ha snudd denne trenden, da prosjekter mot FGM har blitt stanset og store deler av den øvre og progressive middelklassen har forlatt landet.

FGM har historisk vært mest utbredt blant nildalarabere, hvor utbredelsen er nær universell, og i mindre grad i periferiene, hvor den først har blitt utbredt i moderne tid.

Landinfo (2021): [Kjønnslemlestelse av kvinner](#)

Helsevesen

Krigen har rammet helsevesenet hardt, og forverret tilgangen til alle typer behandlinger og medikamenter. I de rammede provinsene, inkludert hovedstaden, var 70 % av alle helsefasiliteter stengt ved utgangen av 2023. Siden behandlingstilbud for mer komplekse lidelser i stor grad bare fantes i hovedstaden før krigsutbruddet, har en viktig del av helsetilbudet rett og slett falt bort. Fagutdannede helsearbeidere tilhører overveiende landets middelklasse og overklasse, som er overrepresentert blant dem som har forlatt Sudan etter krigsutbruddet.

Samtidig har krigshandlinger, ødeleggelser av infrastruktur og massiv fordrivelse medført markant økning i underernæring og sykdommer, inkludert kolera- og mesling-epidemier.

Rahamtalla et al. (2025): [The impact of ongoing armed conflict on Sudan's healthcare system: narrative review](#)

Hiv/aids

Sudan har historisk hatt svært lav forekomst av hiv. WHO anslo i 2020 en forekomst på 0,2 % i den voksne befolkningen.

WHO (2025): [Sudan HIV/AIDS sexually transmitted diseases](#)

Skole og utdanning

Det offentlige utdanningssystemet har som følge av krigen brutt sammen i store deler av Sudan. Ifølge OCHA gikk 12,5 millioner barn på skolen ved konfliktutbruddet 2023, hvorav 10,5 millioner ikke hadde returnert til skolebenken i 2024.

OCHA (2025): [Humanitarian Action: Analysing Needs and Response](#)

Migrasjon

Migranter i Sudan

Ved utgangen av 2024 var det om lag 840 000 registrerte flyktninger og asylsøkere i Sudan. Den store majoriteten, om lag 600 000, er sør-sudanere, hvorav de fleste bor i flyktningleire i delstaten Hvitnilen. I tillegg var det registrert om lag

130 000 eritreiske og 70 000 etiopiske asylsøkere og flyktninger, som overveiende bor i flyktningleire øst i Sudan.

Khartum var i lang tid et knutepunkt for eritreiske, og i noen grad etiopiske, migranter på vei til Europa og Gulfen, både gjennom regulære og irregulære kanaler. Sudan har ført en såkalt leir-politikk overfor flyktninger og asylsøkere, med mål om at færrest mulig skal bosette seg utenfor leirene. Flyktningene har derfor vært ilagt bevegelsesrestriksjoner, samtidig som det har vært svært vanskelig å få registrert flytting til et annet område i Sudan. Ved konfliktutbruddet i april 2023 var om lag 120 000 registrert i leirene i Kassala og al-Gadarif og 10 000 i Khartum. Det er grunn til å tro at de fleste eritreere som hadde tilhold i hovedstaden, reiste fra byen etter konfliktutbruddet, en del til leirene i øst – og en del til utlandet.

Migrasjon fra Sudan

Borgerkrigen har ført til enorme fordrivelser. UNHCR anslår at om lag syv millioner har blitt internt fordrevet og at tre millioner har forlatt landet, deriblant halvannen million til Egypt og i underkant av én million til Tsjad. Blant dem som har dratt til Egypt, tilhører flertallet den arabiske middelklassen fra Sentral-Sudan, mens flertallet i flyktningleirene i Tsjad kommer fra Darfur.

I tillegg har UNHCR registrert om lag 350 000 nye flyktninger og asylsøkere i Sør-Sudan, 250 000 i Libya, 70 000 i Uganda og 50 000 i Etiopia.

UNHCR (2025): [Refugee Data Finder](#)

© Landinfo 2025

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.